

Θέατρο

Έθνικό : «ΙΟΥΔΑΣ», Σπύρου Μελά.

Η κοσμική «σαιζόν» του Έθνικού Θεάτρου αρχί-

ζει με μία τραγωδία της...δραματικής τέχνης που ό τίτλος της είναι ο «Ιούδας» του Σπύρου Μελά, ή αλλιώς, ο «Ιούδας Μελάς» του Σπύρου Ίσκαριώτη... Ο πρώτος τίτλος δόθηκε από το συγγραφέα, ο δεύτερος από το πολύπαθο κοινό που φορτώθηκε το σταυρό ενός πνευματικού μαρτυρίου από το Σπύρο Μελά, σχεδόν όπως ο Χριστός των Ευαγγελίων φορτώθηκε το σταυρό από τον Ίούδα Ίσκαριώτη! Είναι βυρσοειδής ο σταυρός και τρανό το φορτίο. Βλέποντας κανείς αυτό το έργο, αισθάνεται την ανάγκη να πιάσει το χέρι του διπλανού του και να φωνάξει «βοήθεια!» ή να τραπεί σε έπαισχυντη φυγή... Σε φυγή; Όχι! Αυτό δε θάν το επιτρέψουμε στον εαυτό μας. Κουράγιο λοιπόν! Καλύτερα να μιμηθούμε το Φώτο Πολίτη, που παρουσιάζεται σε μία φωτογραφία να ακούει υπομονητικά μαζί με άλλους το Μελά να διαβάζει το έργο του, όπλισμένος μ' ένα κακεντρέχεστατο μειδίασμα να του λέει: Αυτό το έργο περιμένα για να σε θάψω όριστικά άσπονδε φίλε... Έμεις, βέβαια, οι άπλοιοι θεατές δε θάχουμε την Ικανοποίηση να πούμε ότι θάβουμε το Μελά! Άλιμονο! Για τρεις ώρες αυτός μάς είχε θάψει με μίαν ατέλειωτη λογοδιάρροισ... χορεύοντας πάνω απ' τον πρόσκαιρο τάφο μας μαζί με τ' άργύρια των ποσοστών στην τσέπη... Τώρα σεις επιμένετε να μάθετε ή είναι ο «Ιούδας», Δέ φτάνει που είχατε την εύτυχία να μην τότε δείτε, μόνο θέλετε να μάθετε. Πολύ καλά. Θά το μάθετε, λοιπόν, και... καλά να πάθετε.

Ο Ίούδας είναι μία ήρωική φυσιογνωμία. Ιστοσμενός από θανάσιμο μίσος κατά των Ρωμαίων και λαχταρώντας για την απολύτρωση της πατρίδας του από τη σκλαβιά γίνεται μαθητής του Χριστού με την έλπίδα πως θά την ελευθερώσει, άφου, στο μεταξύ, πούλησε κι όλα του τα υπάρχοντα, γιατί ήταν και πολύ πλούσιος. Μά ξάφνου «άνακαλύπτει» πως ο Χριστός δεν είναι κατάλληλος άρχηγός, γιατί είναι κατά της βίας και πάει στους Γραμματείς και Φαρισαίους και τόν προδίδει για τριάντα άργύρια, που τά παίρνει όχι για να πληρωθεί, άφου είναι τέτιος ιδεολόγος, άλά για να γίνει πιστευτός στους Ρωμαίους, διτι έπαψε πιά να 'ναι μαθητής του. Άφου λοιπόν σκοτώσανε το Χριστό, ό μέγας ιδεολόγος πληροφορείται πως τότε συχώρησε το θύμα του, γιατί, λέει, δεν καταλάβαινε πως για να σωθούν οι Ίσραηλίτες, που είτανε το μέρος, έπρεπε να σωθεί το όλον δηλαδή ή άνθρωπότητα, που δε μπορεί να σωθεί με έπανάσταση άλλά με την άφαιρημένη προσήλωση στη χριστιανική διδασκαλία. Αυτή ή πληροφορία του 'ρχεται νταμπλάς κι ό «άγιος ιδεολόγος» άγνωρίζει το δικιο του Χριστού κι αυτοκτονεί! Καθώς βλέπετε ό Ίούδας παιδί καλής οικογένειας, παρουσιάζεται Ιον Γνήσιος έπαναστάτης, που έννοει πως μόνο με τη βία θά λυθεί το ζήτημα των Έβραίων. 2ον χαφίές... ιδεολόγος που κάνει το χαφίε για να... προδεύσει το έπαναστατικό κίνημα. 3ον Ήλιθιος γιατί δεν κατάλαβε τη διδασκαλία του Χριστού. 4ον Άνθρωπος χωρίς στέρεες πεποιθήσεις, γιατί άρνηται τη θεωρία της βίας, άφου... προς χάριν της έκανε το χαφίε.

Ποιά είναι ή κυρίαρχη γραμή στο χαρακτήρα του; Ό χαφίές! Παρ' όλη την προσπάθεια του Μελά να την άποσκεπάσει, ή γραμή αυτή φανερώνεται. Είναι, λοιπόν, χαφίές άλλά—και έδω είναι ή «πρωτοτυπία» του Μελά: έχει κάνει το χαφιεδισμό όλόκληρη ιδεολογία και κοσμοθεωρία. Καταλαβαίνετε, υποθέτω, το πραχτικό συμπέρασμα του Έργου: ό χαφιεδισμός είναι μία ιδεολογία! Μάλιστα! Ός εκεί κατάντησε ό συγγραφέας...

Γύρω από μία τέτια θεωρία τι τεχνική θέλετε; Και στην τεχνική του το έργο αυτό πέφτει, πέφτει στ' άπατα. Οι διάλογοι συνήθως είναι μονόλογοι που άπαγγέλλονται από τόν ένα ήρωα στον άλλο. Οι σκηνές άκολουθούν ή μία την άλλη ξεκάφωτες. τά πρόσωπα κινούνται άσύνδετα, όλο το έργο παρουσιάζεται σάμια σειρά φαντοχτερές χαλκομανίες, χωρίς νόημα ή καλύτερα μέσα στο ύψηλό νόημα του χαφιεδισμού.

Ηρωτ.